

Ս. ՆՅԱՆ

(ՏԱՃԱՐ Մ. - ՌԱՓ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ԱՄԱՐԱՆՈՑԻՆ - ԱԶՈՒՈՅ)

Ո՛վ է տեսեր շափիւղայ երկինքներու տակ ծրփուն
Կարկեհանէ նոր տաճար՝ զփրուխտ ծովի գիրկն հեռուն,
Հըսկայ ցեղի մ'հանճարի արուեստին հրաշք աննրման
Քառսուն դարու փառքերով ճակատագրի մ'հանգրուան:

Ո՛վ չէ տեսեր բոցերովն արշալոյսին հրդեհուած
Ազրոյի բարձունքին այս Սուրբ Նըշանն երկնամբարձ,
Կանգուն ոսկի զընդանին* դէմ՝ զոր Տոժեր կերտեցին,
Ուր յետին շունչը մեռաւ Կիլիկեան գոռ Առիւծին:

* * *

Ողջո՞յն քեզի մնաւոր կամողիկէ խաչապսակ,
Դուն դարերո՛ւ տեսլական, ուր կ'ողողէ լոյսն համակ
Ոսկին համակ՝ մեր Անին, Անին որ սիրտ կ'արինէ
Հայուն՝ կերտել իր ոստանն հազար ու մէկ տաճարէ:

Արեւելքի բոցերէն որպէս փիւնիկ վերածին
Դուն կը հանգչիս թեւաբաց ազատ լերան կատարին,
Մնման Մուրատ-Ռափայէլ քեզ հայ ճետեր կը ձօնեն
Որ Մխիթարի հանճարով Մեսրոպի գիրն ապրեցնեն:

Կարմիր տաճար կարմիր ցեղին,
Կարմիր արեւն եղեմին
Կարօտ ունի, համբոյր ունի
Համբոյր՝ ճակտիդ գեղանի:

Կարմիր տաճար, պանդուխտ տաճար,
Ծիծեռնակներն մեր հազար
Ծիծեռնակներ որ բոյն չունին՝
Քիւերուդ տակ բոյն դըրին:

Գարունն իրենց քու բրակդ է,
Գարունն իրենց հասակդ է.
Մնոնց հաւատքը ծոցիդ մէջ
Խունկ եւ բուրվառ է անշէջ:

Հայոց մայրեր, այս սրբարանն
Ձի համնիր ձեռք դաւաճան.
Թող հոս մեճնան կորիւններն նոր
Մեր առիւծին վիրաւոր:

Չագերն այստե՛ղ հրակայանան
Արծիւներուն հայկական,
Ու տարմատարմ սաւառնօրէն
Դառնան լեռներն մեր նորէն.

Նորէն դառնան աչքեր քանցեն
Այն սրբապիղծ գազանէն՝
Որ լուսածին մայրերուն մեր
Կերաւ թողիք մարմիններ:

Թող Վան-Տոսպի ժայռերուն ծոց
Դընեն բոյներ անմատոյց,
Ու զարմերով յաւերժական
Հըսկեն բախտին հայկական:

Պատուանդանիդ բիւրեղեայ կ'երկրպագենք, Սո՛ւրբ Նըշան,
Սո՛ւրբ Նըշան մեր հայրերուն, փառքի կոթող, գլին արեան,
Քեզ կը դիմենք արցունքով, մեր հայրերուն ետեւէն
Թափառելով այս աշխարհն, ո՛վ Հայ ցեղին ապաւէն...

Տես, որպիսի՛ հաւատքով քե՛զ են փարած անմեկին,
Չոյգ բազուկներն Հայուժեան՝ Մեսրոպ, Սահակ հոգեւին,
Հնգետասան դարերով անջինջ գըրած զերդ պատգամ
Ճակատագիրը՝ խորհուրդ թաքուն ցեղէն մարդասպան:

Բայց մենք ծընունդ Մեսրոպի հանճարին, ո՛վ Սուրբ Նըշան,
Չայն կը կարդանք որպէս լոյս, ու կը կրկնենք միաբան
Ուխտն Արտազու դաշտին՝ զոր կնքեց Կարմիրն Վարդան,
Ուխտն Այաշի բանտին՝ զոր կնքեց Ատոմ, Վարուժան:

Վարդէր, վարդեր քեզի ձօն Տղմուսներու ափերէն,
Նահատակներ բիւրաւոր որ քեզ երկիր կը պագնեն.
Մէն մի հայ տառ՝ դարերու հոգին առած քու առջեւ,
Կը նըւագէ յոյսն հայուն պաշտումիդ մէջ յարատեւ:

* * *

Ողջո՞յն քեզի շափիւղայ երկինքներու տակ ծրփուն
Կամողիկէ կարկեհան զփրուխտ ծովի ծոցն անհուն.
Համբոյր քարիդ, ո՛վ հրաշք հայ արուեստին սրբազան,
Հայ սերունդին խանձարուրք, լոյսի օթոց, ՍՈՒՐԲ ՆԵՇԱՆ:

Ազրոյ, 16 Սեպտ. 1932

Հ. ԵՂԻԱ ՓԵՉԻՎԵԱՆ

*. Գրեակը՝ որ արգելափակ մնաց Վենետիկյ հանրապետութեան վճռով Կիլիկեան մեր պատմական վերջին հարստութեան այդ յետին շառաւիղ զշխոն՝ Կատարինէ փոռնարոյ: